

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 32.

V Ljubljani, v četrtek 9. februarja 1888.

Letnik XVI.

Nemško - avstrijska zveza.

Časniki se še vedno pečajo z objavljeno pogodbo med Avstrijo in Nemčijo ter pripovedujejo razne verjetne in neverjetne vzroke objavljenju. Uradni časniki opisujejo pogodbo kot znamenje miru, neodvisni listi pa sodijo drugače. In to je naravno.

Madjarski listi soglasno hvalijo pogodbo; vendar pa se v nekaterih krogih čujejo glasovi, zakaj je grof Julij Andrassy moral dné 9. oktobra 1879 zapustiti palačo vnanjega ministerstva, ko je dva dni prej končal in podpisal tako veliko delo, nemško-avstrijsko pogodbo. Ruski listi obžalujejo, da smatrajo evropske države Rusijo kot sovražnico miru. Nemška „Pet. Ztg.“ naglašá, da Rusija ne seje semena nemirov, ter upa, da bo ruska diplomacija s primernimi sredstvi brez orožja dokazala svoje mirovne namene. „Novo Vreme“ trdi, da sme Rusija mirno zreti na zvezo, akoravno je njen namen nasproten ruski vladi. Če je namen objavljenja res le mir, mora Rusija počakati dejanskih dokazov. V enakem smislu pišejo ostali ruski listi. Francoski listi pišejo navidezno jako hladnokrvno. „Temps“ pravi: Obseg pogodbe bil je nam že znan. Popolna varnost bo v Evropi, kedar izvemo, ali se bo Avstrija protivila ruskemu posredovanju v Bolgariji. „Paris“ piše, da vse je le zvijača Bismarckova, ker hoče dobiti 280 milijonov mark vojaškega kredita. Vojske se ni treba bati.

Angleški listi se še vedno bojé, da bo Rusija smatrala objavljeno pogodbo kot izzivanje, kar pa se doslej ni še zgodilo. Nemški listi upajo, da se bo razjasnil evropski položaj.

Sicer smo svojim čitateljem že naznanili bistvo pogodbe; ker pa je v sedanjem položaji velevažnega pomena, podamo jo v polnem obsegu. Glasi se:

Gledé na to, da Nj. Veličanstvi cesar avstrijski, kralj ogerski, in nemški cesar, kralj pruski, morata smatrati kot Svojo nujno vladarsko dolžnost, v vseh okoliščinah skrbeti za varnost Svojih držav in mir Svojih narodov; gledé na to, da bodeta mogla vladarja kakor prej s trdno zvezo obeh držav ložje in

vspešneje izvrševati to dolžnost; gledé na to, da bi tesna zveza Avstrije z Nemčijo nikomur ne pretila, pač pa utrdila po berolinskih določbah ustanovljeni mir, sklenila sta Nj. Veličanstvi cesar avstrijski, kralj ogerski, in cesar nemški zvezo mirú in medsebojne obrambe slovesno si obetajoč, da čisto defenzivna zveza v nobeni meri nima agresivnega namena. V ta namen sta Njijini Veličanstvi pooblastili:

Nj. Veličanstvo cesar avstrijski, kralj ogerski Svojega tajnega svétnika, ministra cesarske hiše in vnanjih zadev, feldmaršallieutenanta Julija grofa Andrassy-ja pl. Csik-Szent-Kiraly in Krasznahorka itd.;

Nj. Veličanstvo cesar nemški Svojega izrednega in pooblaščenega veleposlanika, general-lieutenanta princa Henrika VII. Reuss itd., ki sta se danes na Dunaji zjediniła, izmenjala svoja dobra in veljavna pooblastila ter se sporazumela in sicer:

Člen I.

Ko bi nepričakovano in proti odkriti želji obeh visokih zaveznikov jedno teh držav napala Rusija, zavezana sta oba pomagati drug drugemu z vso vojno silo Svojih držav in potem sklepati mir le skupno in sporazumno.

Člen II.

Ko bi jednega zaveznikov napala kaka druga država, zavezuje se drugi zaveznik, da ne pomaga napadniku, marveč bo vsaj dobrohotno nevtralen proti svojemu zavezniku. Ko bi pa v takem slučaju napadnika podpirala Rusija, bodisi v obliki aktivne pomoči, bodisi z vojaškimi naredbami, ki bi pretile napadenemu, stopi v veljavo v členu I. te pogodbe določena dolžnost medsebojne pomoči z vso vojno silo in oba visoka zaveznika se bodeta skupno bojevala do skupnega sklepanja mira.

Člen III.

To pogodbo morata zaradi njenega mirovnega značaja, in da se ne bode napačno tolmačila, oba zaveznika tajno ohraniti; kaki tretji državi se bo naznanila le tedaj, če se sporazumita in posebno dogovorita oba zaveznika. Oba visoka zaveznika

upata po mišljenji carja Aleksandra, izraženega pri shodu v Aleksandrovi, da ruska oboroževanja v resnici niso preteča, in da sedaj ni treba naznaniti pogodbe; ko pa bi se pokazalo nepričakovano, da je to upanje napačno, smatrala bi oba zaveznika kot dolžnost lojalnosti, da vsaj carju Aleksandru zaupno to sporočita, da je napad na jednega ob enem napad na oba.

V potrjenje tega sta oba pooblaščenca to pogodbo podpisala in pritisnila svoja grba.

Zgodilo se je na Dunaji, dné 7. oktobra 1879.

L. S. Znam.: Andrassy.

L. S. Znam.: Henrik VII. Reuss.

S tem je torej pojasnjena skrivnost v politični zgodovini zadnjih osem let. Pogodba je sklenena na nedoločen čas, in danes je ravno tako veljavna, kakor isti dan, ko je bila podpisana. Večjo veljavo je dobila, ko je Italija pristopila zvezi.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 7. februarja.

Načrt zakona o davku na sladkor

bil je danes v drugem branji sprejet. Pri posameznih paragrafih bilo je sicer vpisanih še mnogo govornikov, ki so nasvetovali razne premembe in resolucije, ali od vlade zahtevali pojasnil itd., toda pri glasovanji je obveljal zakon brez premembe.

Severna železnica in ostrovski premog.

Ko je bila dovršena prva točka dnevnega reda, odgovarjal je g. trgovinski minister na interpelacije zastran ostrovskega premoga in severne železnice. Odgovor Vam pošljem po stenografičnem zapisniku. Zbornica ga je mirno poslušala, potem pa je predlagal poslanec Pickert, naj se o njem v prihodnji seji prične razgovor. Ta predlog bil je sprejet, ker sta z levico glasovala Hohenwartov in Liechtensteinov klub.

Ura je bila tri, ko je bilo vse to dovršeno, zato ni prišlo do druge tečke dnevnega reda.

LISTEK.

Dve povesti iz Šumave.

I. Božji hlebci.

Božje hlebce nazivlje ljud skalnati rob na boku Haltrave v domažliškem okraji na Češkem. Ogromna skala, na koji so leči slična zrna natresena vkupaj in na tej je zopet druga vrsta, posuta s tako kameneno lečo ali prhljajem. Vrh kameni, koji je svoje dni služil bodi si paganskim božjim sodom, bodi si i paganski bogoslužbi v obče, nahaja se kot dlan veliki, navlašč uglajeni venec.

O tem skalnatem robu, kojih je mnogo po Češkem, čul sem pred mnogimi leti na Šumavi zanimljivo povest, koju sem — da bi je ne pozabil — zapisal v svoj potopisni dnevnik, kakor so mi jo pripovedovali ondotni stari ljudje:

Na Češkem bilo je tužno. Polja so bila neobdelana, plug je rujavel, da i orožje je že dolgo časa viselo mirno na stenah. Može, kojim je bil boj življem, trla je siromaščina, žené so pa hodile po gozdih in nabirale korenine in zelišča, da bi je

pripravljale za jed, v obče dejali so ljudje: „Šumel je žalem i naš les“.

Po žlebinu s Haltrave drvi se bistrina v dol. Semtertje izogiba se raztresenim skalam, na nekaterih krajih hiti tiho dalje, ter se pozneje — padaje z višine — razprši v tisočeri kapljicah, ovlaži in ohladi žejne cvetke in pa živi zeleni bršljan. Ob potočku pa vede pot memo starega porušenega mlina k temno-bledi Haltravi in odtodi dalje k Pivoni.

Sam sameat bival je v mlinu v tem hušem času mlinar lakomec. Ker ni imel — kakor je pravil — kruha za ženo in deca, spodil je vse; po dnevi sam mlinaril, po noči pa je bdel in štel denarce.

V tem jako slabem času usmilijo se č. očetje reda sv. Avgušтина na Pivoni ubozeга ljudstva. Ker so imeli živeža v obilici, sklenejo torej, da si sami kaj pritrğajo in nasitijo stradajoče. Napekó tedaj obilo hlebcev ter je razdelé med uboge. Dobil je vsak jednega. In kakor je iz blagoslovljene male zaloge starozakonske, židovske žene rastel blagoslov, ni manjkalo i tū živeža in moke.

Mlinar ni bil reven. Za časa, ko so ljudje obilo pridelali, prištedil in nakupičil si je veliko bogastvo, torej bi bil prav lahko kupil kruha. Seveda cenejši

je bil že kruh pivonjskih menihov, in zaradi tega obleče razdrapano obleko, gré v samostan in si izprosi hlebec.

Nenasitežu ni zadostoval hlebec. Napoti se v gozd, zagrebe hlebec blizu svojega mlina v meh, vrne se zopet v samostan, ter prejme z nova hlebec v dar.

Na to lakomnež hiti domov. Potoma čuti pri vsakem koraku, da peza postaje vedno težja, zdí se mu, da hlebec vedno bolj raste. Konečno dospe na mesto, kjer je bil zakopal prvi hlebec. Ko odgrebe prst, položi na prvi hlebec družega, od menihov izprošenega, ter namerava odnesti oba.

V trenotji pa, ko se ju dotakne, sta oba okamenela.

2. Beli križ.

Mali potok, zapustivši vrhove Šumave, žubori po cvetni dolini in se mirno izogiblje porobkom temne dobrane, koja je nazivljena „Hora“. Kakor navlašč vede odtodi nova pot naravnost do gozda ter se razprostira do meje pri Nepomuku v Lesu; skoro ravno pa se vpenja iz dolov po gorskih bokih stara pot ter se zavije v stran memo Kleneč.

Ta dolina je dokaj prijetna. Tretja cesta, ob-

Trgovska pogodba z Italijo

bila je namreč drugi predmet dnevnega reda. Proti njej se je k besedi oglasil dalmatinski poslanec Borčić, za-njo pa Neuwirth in tržaški poslanec Stalitz.

Trgovska pogodba z Nemčijo.

Se obširnejša razprava se obeta pri trgovski pogodbi z Nemčijo. Naši veliki politiki na levi strani se hočejo po zagotovitvi nekaterih listov poprijeti te prilike in pretresati nemško-avstrijsko zvezo, ki je bila te dni proglašena, in splošno politično stanje, o katerem je včeraj v nemškem državnem zboru govoril knez Bismarck. Vsak nemški levičar si domišlja, da je nekaj Bismarckovega duha v njem, in da mora glas silnega nemškega kancelarja, ki se je včeraj tako mogočno in zavestno razlegel v nemškem državnem zboru, odmevati tudi po prostorni dvorani naše državnozbornske palače. Že v današnji seji se je oglasil dr. Knotz o tej zadevi in stavil predlog, naj se zveza z Nemčijo vzame v pretres in naj ji pritrudi tudi ljudski zastop. Proti trgovski pogodbi so se oglasili: Bareuther, Türk, Fürnkranz; za-njo pa bodo govorili: Menger, Meissler, Polak, Bohaty, Pickert, Neuwirth, Tomašček, Gomperz, Siegel.

Zanimiva bo tudi razprava o vladnem predlogu gledé vseučiliških društev, za katero je že pri prvem branji oglašeni izvanredno veliko govornikov. Za omenjeni zakon hočejo govoriti štiri češki poslanci, namreč Blažek, Zucker, Vašaty in Herold, izmed katerih bode pa stvarno najbrže govoril le dr. Zucker; drugi trije, vsi mladočeški poslanci, bodo pa načrt naučnega ministra, in najbrže tudi ministra samega, enako ostro napadali, kakor levičarski govorniki, ki bodo reč gotovo grajali, ministra pa puščali pri miru. Ti levičarski govorniki so: Bohaty, Türk, Pickert, Meissler, Menger, Bareuther, Polak, Pernerstorfer, Steinwender, Hock.

Tudi nakladi na špirit in pivo

utegneta že pri prvem branji sprožiti razgovor, zato bode imel državni zbor vsak dan sejo, da izpod rok spravi nakopičeno gradivo.

Državni proračun

bode imel jako drugačno podobo, kakor se je iz začetka kazalo. Včeraj je deželno-brambovski minister budžetnemu odseku naznanil, da bode zahteval 534.000 gld. za deželne brambovce, danes pa je kupčijski minister tirjal znesek 1.600.000 gld. za državne železnice. Koliko bode potreboval vojni minister, pokazalo se bode še le potem, ko spregovorite delegaciji, o katerih se sodi, da se snidete prej kakor meseca maja.

Govor g. poslanca Otona Detele

v 16. seji dež. zbora dné 21. januarija 1888 za obstanek kranjske gimnazije.

Slavni zbor! Gospod poročevalec in gosp. Klun sta o potrebi gimnazije v Kranji že tako obširno in

sajena z divjimi lipami križem čez obe omenjeni poti, vede k Chodkovcu in vasi Trhanovu. Na popisanem razpotji pa stoji križ, možno, da so ga nazivljali „beli“ samo iz navade. Podstavec kameneni je star, a še starši križ ima podobo malteškega križa. Nad podstavcem sedem čevljev visoko pod masivnim kamenenim križem je mala puščica, okovana z debelo pločevino od železa, na jedni teh pločevin vtisnena je človeška roka z razprostrtimi prsti čez celo ploščo.

O tej roki pripoveduje se naslovna povest:

Grozne so bile stiske in natlaki, koje so uganjali med pomejnimi prebivalci poredni Nemei. Staknili in oblezli so vse kot mravljinici v gozdu, in jedva so jih prepodili na jednom kraju, prikazali so se že drugje, da bi delali tem večjo škodo in nadlegovali prebivalce. Ni ga bilo kraja, v kojem bi ne bil kmet pripravljen na njihov prihod — možje so svoje denarje in lišp svojih žen skrivali po sodčih in zabojih, koje so globoko zakopavali v kletih ali pa v gozdih na mestih, o kojih nihče slutil ni.

Na „Ohradi“ bival je stari Makos. Za mnogo let svojega gospodarjenja — dasi je izvrševal mnoga

temeljito govorila, da bi pač le moral ponavljati, kar sta ona navedla, ako bi hotel še dalje dokazovati potrebo gimnazije v Kranji. Ker teče že nočna ura in imamo rešiti še nocoj proračun deželnega zaklada, bom prav kratko govoril; temveč, ker nisem vajen govoriti skozi okno, le za to, da bi me slišali moji volileci. Prepričan sem, da moji volileci v Kranji prav dobro znajo, da sem storil vse, kar je bilo meni mogoče, za obstanek tamošnje gimnazije. Le prav na kratko bom torej nekoliko omenil, kar tudi dokazuje važnost in potrebo gimnazije v Kranji.

Že leta 1810, ob času francoske okupacije na Kranjskem, osnovala se je gimnazija v Kranji in če se je tistokrat, ko je bil maršal Marmont general-guvernér na Kranjskem, spoznalo, da je gimnazija v Kranji potrebna, kako se more trditi, da danes, ko se toliko več učencev gimnazijalnih študij loti, kakor v prejšnjih časih, in ko se je vsled tega ustanovilo v Avstriji toliko novih gimnazij, ravno gimnazija v Kranji ni potrebna. Prva tam osnovana gimnazija je sicer prenehala, a ustanovila se je zopet leta 1861 nižja gimnazija v Kranji, kar dokazuje, da je bila potrebna. Vlada gotovo ne bi bila nepotrebne gimnazije v Kranji ustanovila. Dalje je pa tudi uvaževati, da je mestna občina Kranj prevzela za to gimnazijo velike žrtve, in da tega gotovo ne bi bila storila, ako bi bila ta gimnazija nepotrebna in brez koristi. Zgradba tega zavoda stala je občino 10.000 gld. Takoj pri osnovi gimnazije plačala je občina vladi za učne pripomočke 600 gld. Od l. 1861 do l. 1880 je potrosila za napravo učnih pripomočkov, za popravljanje poslopja, za kurjavo itd. 5862 gld. Od l. 1880 do l. 1887 plačalo je mesto Kranj državi vsako leto za gimnazijo donesek 1000 gld. in razun tega oskrbovalo učne pripomočke in druge potrebščine, kar znaša skupaj 7244 gld. Mestna občina Kranj je torej do sedaj izdala za gimnazijo 23.706 gld. (Klici: Čujte! čujte!)

To pač kaže, da mora ta gimnazija važna biti, sicer bi občina takih za malo mesto jako občutljivih stroškov ne bila prevzela. Omenjal je že g. kolega Klun, da je slavni deželni zbor l. 1878, ko je imela ta gimnazija prenehati, soglasno sklenil vlado naprositi, naj ostane gimnazija v Kranji. Nadejam se takega sklepa tudi danes, akoravno je eksclenca baron Schwegel ugovarjal potrebi gimnazije v Kranji. Nadejam se pa še več, namreč, da ko bi se pokazala vsled obravnave med vlado in deželnim odborom potreba gmotne deželne podpore, da ne bode ostalo le pri platonični želji, naj gimnazija dalje ostane, ampak da bode slavni deželni zbor gmotno v to pripomogel, da se gimnazija v Kranji obdrži.

Jako obžalujem, da je eksclenca bar. Schwegel ugovarjal potrebi gimnazije kranjske. Navajal je, da bi ne bila zguba za gorenjske občine, ako se gimnazija opusti, temveč, da bi bilo to zanje le koristno, ker bi se potem učenci brez zadržka v ljubljansko gimnazijo sprejemali. Jaz mislim, da županstva onih 36 gorenjskih občin, katere so vložile peticijo za obstanek gimnazije v Kranji, znajo pač bolj razsoditi, kaj je dotičnim občinam koristno in kaj škodljivo, kakor eksclenca baron Schwegel. Da je bila organizacija te gimnazije o svojem časi ne-

dobra dela — prištedil si je razumno marsikak penez, koji je doma dolgo hranjeval v živalskem mehu.

Ker pa je slutil nevarnost, da bi mogli hudobni nemški sosedje odnesti dobiček mnogoletnega truda, kar je namenil dati svojim otrokom za dedščino, napotilo je starca, da je počel premišljevat, komu bi brez nevarnosti mogel izročiti svoj zaklad. Neko noč mu šine nova misel v glavo.

Prižge svetiljko na ognjišči, vzame kladivo, lestvico in mešček s penezi, koje je dosedaj imel skrite za premičnim kamenom tik ognjišča — ter ostavi dvorec.

Noč je bila temna. Ni listek ni zašumel na drevesih, ni jedna zvezdica ni bila priča Makosovega počenjanja, samo luč v oknih dvorca blestela je v temno noč.

„Nepozorovan od nikogar“, tako je mislil stari Makos, ter se plazil naravnost h križu. Ondi pristavi lestvico h križu, odtrga železno ploščo in vloži peneze v otlino; potem vse lepo zadela in oprezno upravi kakor je bilo poprej.

Dospevši domov, umirjen se vleže starec ter sladkó zaspi — a krog križa plazil se je lik gad

srečna, to priznam, ker se je ž njo zmirom eksperimentiralo. Najprej je bila navadna nižja gimnazija, postala je potem realna gimnazija in potem zopet navadna nižja gimnazija. Nekaj časa imela je deloma slovenski, potem zopet le nemški, konečno zopet slovenski učni jezik. Se vé, da te vedne premembe niso mogle dobro vplivati na dotični zavod. Očividno pa temu ni bil kriv zavod, ampak le nesrečne naredbe učnih oblastev.

Gospod baron Schwegel trdi tudi, da je gimnazija v tako malem mestu kakor Kranj, tako rekoč „Strafgymnasium“ za profesorje, kateri v tako malenkostnih okoliščinah duševno propadajo. Obžalujem ta izraz in jako čuden se mi zdi, ker ni nikakor opravičen gledé profesorjev kranjske gimnazije. Če bi bilo pa to res, da se profesorji v majhnem mestu tako rekoč duševno spridijo, da tam ni eksistence za nje in da to tudi na učence slabo upliva, potem bi bilo pa gotovo treba razpustiti tudi kočevsko gimnazijo. (Klici: Dobro, dobro!) Kočevje ni Bog vé kako veliko mesto, in gotovovo ima Kranj, ki leži ob železnici in je tako blizu Ljubljane, za profesorje v vsakem obziru prednost. Prepričan sem, ko bi šlo danes za obstanek kočevske gimnazije, exc. baron Schwegel gotovo ne bi rekel: „da je za profesorje neugodno biti v tako malem mestu in naj se torej tam gimnazija opusti“; kajti, kar velja v tem oziru za Kranj, — bi moralo veljati tudi za Kočevje, torej se vidi, da trditev g. barona Schwegelna ni konsekventna. Dalje omenja g. b. Schwegel, naj bi se mesto gimnazije osnovala obrtna šola na Gorenjskem. Res bi bila želeti taka šola n. pr. v Kropi, ali v Kamni Gorici; ampak s tem, da se gimnazija v Kranji odpravi, ne bode ustrezno ne Kropi ne Kamni Gorici. Obrtne šole se napravljajo v drugih krajih brez ozira na gimnazije. V Ljubljani se bode napravila obrtna strokovna šola, če ravno obstoji tu višja gimnazija. To torej ne ovira napravi obrtnih šol. V mestu Kranji pa obrtne šole sedaj treba ni, to sem slišal iz ust merodajnih mož. Danes so res obrtne šole na krmilu, in ravna se ž njimi kot nekđaj z osnovo meščanskih šol, od katerih se je tudi obetalo Bog vé koliko koristi, a skušnja uči, da se niso obnesle. Obrtne šole so tam res zelo koristne, kjer so razmere za razvitek obrtnije ugodne. Ali zaradi tega, ker so obrtne šole danes v modi, ustanoviti tam tako šolo, kjer ni potrebna in zato gimnazijo opustiti, to ne bi bilo nikakor opravičeno.

Ko sem l. 1878. kot novinec prvokrat govoril v deželnem zboru, je šlo tudi za obstanek kranjske gimnazije. In kakor sem sklenil svoj govor pred desetimi leti, ga sklenem tudi danes: „Ako se nam posreči, da se ohrani ta gimnazija deželi, bo gotovo to najlepši spominek za nas, da smo se v sklepu zedinili, ki je domovini na korist.“

Nadjam se, da bo deželni zbor glasoval tako, kakor to tirja korist domovine in čast slavnega deželnega zbora.“ (Klici: Dobro, dobro!)

tuj človek. Le-ta je iskal po noči različnih rastlin in korenin, iz kojih je kupal in pripravljaval čarovne napoje, kar se je moralo goditi samo ponoči. Razkopavaje z motiko korenine, videl je Makosa, ko je skrnil svoj zaklad.

Zataknišči motiko za pas, zavihtil se gibčno na križ ter jame otipavati znova pribito ploščo. Ali jedva stegne roko v otlino, zdrsrne se kot od strele zadet — ni ganiti ni mogel roke in je potegniti iz ploče.

Ko se je danilo, ostavljali so pridni kmetje svoje dome in hiteli na polje. Marsikédó je s povzdihom opravljal pred križem svojo jutranjo molitev, predno se je lotil dela. Kar ostrmeli so, ko ugledajo zločinca, visečega za roko s križa. Vrišč zbudil starega Makosa. Ves prestrašen tava stari poštenjak h križu, in s pomočjo kmetov sname polumrtvega in na roki ohromelega s križa.

Na železni plošči belega križa ostala pa je na večne čase in v svarilo tatovom vtisnena roka zločinca.

A. S.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. februarja.

Notranje dežele.

Kakor znano, hujskajo zoper *versko šolo* tudi nekateri ogerski židovskoliberalni listi. Temu nasproti navaja „Vaterland“, kar širjim krogom skoraj gotovo ni znano, da je večina ogerskih šol — verska. Iz nedavnega poročila ogerskega naučnega ministra je razvidno, da je izmed 16.417 ljudskih šol 13.533 verskih, med tem ko so medverske le pravcate državne ljudske šole (739 ali 4-50 odstotkov), občinske šole (1883 ali 11-47 odstotkov) in večina zasebnih ali družbinskih šol (202 ali 1-24 odstotkov.) Izmed verskih šol, ki so po postavi iz leta 1868 gledé javnosti na enaki stopinji z državnimi, je katoliških 7.490 ali 45-62 odstotkov, ostale pa si delijo med seboj grški orientalisti, protestantje in židje. Verskih učiteljskih pripravnic je 48 izmed skupnih 70, in sicer katoliških 28. Izmed 178 gimnazij je samo 29 medverskih, vse ostale so verske. Celo nekaj vseučilišč je strogo verskih. Iz vsega tega pa je razvidno, kakovi so ti ogerskoliberalni hujskači. Vmešavajo se v tostranske zadeve, ali ne črhnejo pa niti besedice zaradi ogerskih šol, koje jih vendar brigajo v prvi vrsti.

Dunajski merodajni krogi smatrajo položaj jako resnim. Pravijo, da je objava nemško-avstrijske pogodbe prednica nadaljnjih odločilnih korakov. Iz Berolina došel je neki že davnej predlog, naj obe državi skupno zahtevate pojasnila od Rusije gledé oboroževanja. Splošno se sodi, da bo dunajska vlada sedaj sprejela ta predlog.

Mnogo se pisari, da bo **vojno ministerstvo** zahtevalo nov kredit za vojaške namene. „Nemzet“ sicer preklicuje te vesti kot neresnične, ker splošni položaj po njegovem mnenju ni nikakor toliko resen, da bi se moralo segati po najskrajnejših sredstvih, vendar pa so preverjeni vsi politiški in finančni krogi, da je za gotovo pričakovati v kratkem take kredite.

Vojni minister, grof Bylandt, šel bo za dva meseca na odpust. Vesti o njegovem odstopu razširili so oni madjarski krogi, kojim je minister neprijatelj še iz Janskyjeve in Edelsheimove stvari.

Povodom drugega čitanja **trgovinske pogodbe** z Nemčijo, koje se je najbrže vršilo danes, nameravajo sprožiti levičarji vprašanje o nemško-avstrijski zvezi.

V **zagrebškem** mestnem zboru dne 6. februarja so ljuto napadali razni govorniki hrvatsko vlado zaradi mestnega posojila, ker je to zadevo zavlekla do danes, ko razmere denarnega trga niso tako ugodne, kakor lansko leto. Izrekla se je tudi graja, da še sedaj ni končana preiskava bivšega župana Badinovaca. Konečno je bil sprejel vladni ukaz z dostavkom Polnegovičevim, da se naprosi vlada, naj oprostí to posojilo vsacega davka.

Vnanje države.

Dne 7. t. m. daroval je povodom smrtne obletnice **papeža Pija IX.** v sikstinski kapelici sv. mašo kardinal Sacconi. Navzoči so bili sv. Oče s skupnim dvorom, diplomatski kor, mnogo tučev in italijanskih plemenitašev. Papež Leon XIII. je podelil konečno stoječ pred mrtvaškim odrom občno odvezo.

Trgovinska dogodba med **Srbijo** in **Turčijo** bo v kratkem dognana. Sestavljena je na isti podlagi, kakor ona med Turčijo in Bolgarijo. Pogodba obsega šest točk. Splošno ste si zagotovili državi pravice naroda z največjim prednostmi, le gledé desetih vrst blaga so se določili posebni tarifi. Pričakuje se, da se bo jako razcvetel trgovinski promet posebno v pristanišči solunskem, ter da se bo obrnil na dobro gmotni vspeh železnice med Belgradom in Solunom.

Dne 7. t. m. prišel je **bolgarski** knez s svojo materjo, princesinjo Klementino, ob 3. uri popoldne v Sofijo. Na kolodvoru pričakovali so ju ministri, mestno zastopstvo in velika množica ljudstva. Navzoče gospé izročile so princesinji mnogo šopkov. Vojaki, ki so bili nastavljeni po ulicah, po kojih se je vozil njihov vrhovni poveljnik, pozdravljali so ga s „hura“-klici.

Postavni načrt o nastanjenji Seine-prefekta v pariški mestni palači mirno počiva v arhivu **francoske** zbornice ter zaprašen čaka odrešitve. „Nujnost“ njegova bila je le pesek v oči. V proračunski debati potezal se je poročevalec jako vroče za komisijski načrt, toda govornik seveda ni imel moči, da bi bil mrtveca obudil k življenju, in ko bi se mu bilo to tudi posrečilo, trajalo bi bilo njegovo veselje le malo trenutkov. Kajti takoj za njim oglašil se je k besedi nov grobokop načrtu v osebi poslanca Gaudina de Villaine-a, ki je jako stvarno dokazal, da po odseku predlagane spremembe ne bodo koristile državi, pač pa naložile večje breme davkoplačevalcem. — Dne 7. t. m. vršilo se je posvetovanje o mornaričnem proračunu. Pri tej priliki je rekel minister mornarice: Francija je primorana vzdržavati veliko število ladij v tujih krajih; da se pa ohrani na razpolaganje jaka morska sila, treba bo zmanjšati število ladij v tujih postajah. Ladije v evropskih morjih, in te so francoska morska sila, morale se bodo pomnožiti. Admiral Anot, poveljnik oddelku v Sredozemskem morji, dobil bo dve novi oklopnici. Oddelek v kanalu la Manche pomnožil se bo s tremi

oklopticami in bo vrhu tega vedno ena ladija pripravljena, da prevzame slučajne naloge. Ministerstvo se bo posvetovalo, kaj je treba ukreniti, da bo mornarica vedno pripravljena za vojsko. Minister je priznaval, da se v tej stroki lahko kaj prišteje, toda postopati je treba pri tem jako previdno. Poročevalec se je izjavil, da se proračunska komisija popolnoma strinja z ministrom mornarice. — V Wilsonovi zadevi je preiskava zaključena. Sodnik Athalin izdeluje poročilo, na podlagi kojega bo sestavil obtožbo namestnik generalnega prokuratorja, Lombard. Poročilo bo jako obširno, kajti obsežalo bo nad sto strani. Nikdo ne dvoji o tem, da bo Wilson zopet oproščen. Toda vse to mu ne bo pomagalo. Že enkrat smo rekli, in to je neovrželjiva resnica, da ga je že obsodil narod sam, da je bivšega predsednika zet v Franciji — mrtva oseba.

Italijanskega ministerskega predsednika vladna ladija, ki je odrinila v morje z velikanskim pohvalnim vriščem demokratičnih in poluradnih glasil, pričela je že jako sumljivo omahovati na strani. Desnica pridobiva zopet nove nade. V znani vseučilišni zadevi s profesorjem Bonghijem objavlja slednji po časopisih tudi nastopno: „Vlada hotela me je varovati z ukazom, da smejo obiskavati moja predavanja le vpisani slušatelji. Jaz pa nikakor ne morem sprejeti takega varstva in zato sem pisal fakultetnemu dekanu, da bodem predaval za vse ali pa za nikogar. Meni prijazni slušatelji se bodo s tem tolažili, ker bodo lahko rekli, da niso edina večina v Italiji, koje ne more in ne zna braniti vlade, marveč jo prepušča kot plen manjšini razgrajalcev.“ V kraljevski hiši malo priljubljen in očrnjen v trgovinskih in obrtnih krogih zaradi ponosrečenih obravnav o trgovinski pogodbi s Francijo: to je podoba Crispijeva, onega moža, ki se tako rad nazivlja zastopnika volje in mnenja skupnega italijanskega naroda! — Najnovejše Crispijevo dete, presnovani kazenski zakonik, osvedočuje nam več ko dovolj, koliko se trudi ministerski predsednik, da bi podemokratil svojo domovino. Ta zakonik določuje: Razžaljenje uradne osebe kaznuje se s šestimi meseci, onega pa, ki bi psoval kraljico, pričakuje le — 36dneven zapor. — „Faulfulla“ odlično protestuje zoper tako zaničevanje kraljevske družine ter zahteva, naj se temeljito presodi postavni načrt. „Faulfulla“ je liberalen list, zato se pa tudi ne čudimo, da ne izgubi nobene besedice zaradi onih kazenskih točk, ki so naperjene zoper sv. Očeta.

Iz Massave je došla vest, da se je že pričel boj med **abesinskimi** vojaki rasa Allule in **Italijani**. Nekaj italijanskih vojakov pod poveljništvom častnika Adama dobilo je nalog, naj branijo rodove Aher, Ghedamtega in Troa, ki so se umaknili s svojimi čredami pred domačini na italijansko ozemlje. Rasa Allule vojaki so hoteli to preprečiti in pri tem je navstal boj, v kojem je padlo šest Abesincev in je bil eden vjet. Italijan ni bil noben ranjen (?). Napominani trije rodovi nastanili so se na gori poleg italijanskih črt. — Glavarji rodú Ajletov prišli so h generalu San Marzanu naznanit, da se mu pridružijo in da mu bodo pomagali v boji. General jim je zagotovil italijansko varstvo. — Vsa ta poročila so italijanskega vira.

V ponedeljek je sprejel **angleški** ministerski predsednik, lord Salisbury, napovedano **irsko** deputacijo velikih posestnikov, ki je prosila vlado, naj jim neposredno povrne škodo, koje so trpeli vsled zemljiške postave. Lord Salisbury ni hotel odgovoriti jasno in odločno, marveč je le obljubil, da bo vlada preiskala, v koliko jej je mogoče to storiti, ne da bi pri tem škodovala javnim koristim.

Turški sultan je zapovedal, da se mora jako strogo vršiti preiskava zoper vdeležence vstajnega poskusa pri Burgasu. Bali so se, da se bo hotela Grška vmešavati v to zadevo zaradi morščakov ladije „Georgios“, ki so njeni podložniki. Toda do sedaj ni storila še ničesa. Črnogorski zastopnik, Plamenac, je zahteval, naj se mu izročé Črnogorci. Sedaj je pa že zadovoljen, da mu bo Turčija naznanila samo imena dotičnih 18 zatožencev. Poslanik Vulkovič je izročil turški sodniji preiskovalne listine, koje je dobil iz Sofije. Prikriva pa se svetu strogo izid dotičnega sodnijskega postopanja.

Poluradna **rumunska** poročila naznanjajo, da je konečno voljenih v zbornico 116 vladnih poslancev in 43 nasprotnikov. Dopolnilnih volitev bo treba 19.

Španska vlada pridobila je v zbornici sijajno zmago. Konservativci so predlagali, naj se izreče graja vladi zaradi razpora med vojaki in rudarji pri Rio Tinto, toda propadli so pri glasovanju z 19 proti 176 glasovom. Med debato protestoval je vojni minister zoper nazivanje vojakov z morileci ter je očital Romeru Robledo, da je psoval vojno, ker je vedel, da je nedotakljiv kot zbornični član. „Parlamentarno nedotakljivost Vam radostno odstopim“, odgovoril mu je Robledo, pri teh besedah pa je navstal tak hrup, da se je komaj posrečilo predsedniku pomiriti razburjene duhove.

Izvirni dopisi.

Iz ljubljanske okolice, 8. febr. Bilo je dné 29. januarja t. l., ko me je zimsko solnce izvabilo

iz mestnega zidovja na prosto. Po široki lepi cesti proti Šent-Vidu se sprehajaje ogledoval in občudoval sem snežene vrhunce planin. Res, prekrasen razgled, kakoršnega si meščan sploh ne more predstavljati.

Ko sprehajalec zadnjo hišo v Šiški za hrptom pušči, odpre se prostrana raván, srce mu prosto bije, skrbi, tuge in gorjé ga zapusté, duh njegov se dvigne tja na snežene od solčnega svita se blesteče vrhunce gorá, kateri ponosno molé svoje glave v sinje nebó, kjer mine vsa „proza“ zemeljskega bivanja, in kjer biva le nebeška „poezija“.

Veselega srca prikorakal sem po dobri uri hodá v lepo vas Šent-Vid, iz katere me je že od daleč visoki cerkveni zvonik pozdravljál. Mené, pri veselici, katero je ravno to nedeljo nameravala prirediti národna čitalnica s prav zanimivim in obširnim sporedom, petjem in dramatično igro, srce si še bolj razveseliti, duh svoj razvedriti in mučne skrbi razpodi, hitim proti čitalnici. A v trenutku, ko zagledam na zunanjih durih prepoved veselici, bil sem popolnoma poparjen. Kam naj se sedaj podam? Ker mi ni bila dana prilika v čitalnici poslušati petje in gledati, kako se mlada slovenska „Talijska“ ondi razvija, ogledam si vas in veliko lepo cerkev. Od tú me radovednost žene tudi na pokopališče, kamor sem videl ljudi v trumah korakati. A kaj vidim tú?! V odprti kapeli, sezidani v spomin ranjkemu Blaž-u Potočnik-u, leži mrlič, ki je bil umrl za osepnicami. Brez vsake ovire so se gnetli odrasli in mladina okoli rakve. Nevoljen vprašam poleg sebe stoječo ženo, kje je mrtvašnica? „Tega pa ne vem povedati“, odgovori mi žena. Koj na to pa se oglasi osemnajstleten mladenič: „Glejte gospod, tam-le v onem kotu“, ter mi pokaže kot pri mali shrambici za orodje.

Slišal sem, da ko bi Šent-Vid imel le še národno mislečega moža za župana s slovenskim občinskim pečatom in slovenskim zakonikom, bi mož širil pri ljudstvu ljubezen do cerkve, národno zavest in omiko, ter podpiral, ne pa podiral katoliško društvo rokodelskih pomočnikov in národno čitalnico, društvi, kateri sta ponos Šent-Vidu in slovenskemu národu, pravi vir omike in blagostanja, smel bi biti Šent-Vid vzgled vsem slovenskim vasem.

Z **murskega** polja, 5. februarja. (Pred-pustne veselice in ženitve.) Zavoljo letošnjega kratkega predpustnega časa kopičijo se veselice in ženitve, ki se tukaj navadno v predpustnem času vršijo, da marsikdo pride v zadrego, nevedoč, kam bi se podal razveseljevat. Vsak krčmar hoče v tem času imeti ples ali „bal“, katerih pa se skoro povsod vdeležujejo le hlapci in dekle in druga bolj prosta mladina, ki ondi svoje težko zaslužene krajcarje zapravljajo in slabe tovaršije sklepajo. Gotovo je množina plesov tudi eden vzrok tolikim ženitvam, kakor jih vkljub slabim časom zdaj imamo. V Ljutomeru so jih na Svečnico trideset parov oklicali, in med temi je mnogo takih, ki se „pod marelo“ ženijo, ker nimajo nič svojega. Koliko boljše bi se takošnim ljudem godilo, ko bi ostali v poštenih službah in bi si svoje krajcarje za stare dni hranili, kakor da se gredó ženit ter siromaštvo tret v kakošno kečo. Oženjenih štuntnarjev ali ofrov imamo že toliko, da ni dovolj koč za nje, poštenih hlapcev in dekel pa nam primanjkuje. Ko dekle doraste in ko deček vojaško dolžnost opravi, ne mislita na drugo, nego na ženitev. Ko se oženita, traja par dni „huj in huj“, potem pa celo življenje „joj in joj“. Pred ženitvijo je lepa beseda zastoj, pozneje pa itak nič več ne pomaga. — Ker se je tudi v „Slovenca“ omenila gostija, ki se je tukaj na Krapji priredila našemu slavnemu slikarju gospodu Juriju Šubiču, ki dela podobe za cpis Štajerske v knjigi „Avstro-ogerska monarhija v besedi in podobi“, naj še omenim, da se takrat navidezni ženin zdaj v resnici ženi, in ko bi si mogel g. Šubica pravo gostijo na murskem polji ogledati, bilo bi mu gotovo bolj ustrezno, kakor le z navidezno za to prirejeno gostijo. Jaz sem slučajno videl slike povzete po isti dozdevni gostiji, in morem reči, da se iz njih le slabo dajo spoznati tukajšnji gostovanjski običaji, in slikar bode moral še marsikaj bolj značajno načrtati, kakor je zdaj na slikah videti. Skupine, ki ne ugajajo prav očesu, bode mojsterska roka gosp. Šubica gotovo lepo vredila, a večje nedostatnosti se mi zdijo, da je vse nekako preveč gosposko in premalo domače; godecev niti videti ni, na národno nošo, na pozavčine, združbe in svatovec se je premalo oziralo, pri gostiji čisto nepotrebna vojaka pa sta povsod v prvih vrstah. To je pri pravi gostiji, zlasti kedar gostje vedó, da jih nihče ne

opazuje, vse bolj priprosto in domače in take domače slike o naših gostijah bi si želeli tudi v omenjeni knjigi. Sicer pa se nadjamo, da bo mojster Šubic pravo zadel, saj je pri omenjeni gostiji videl, kako se prilično tukajšnji ljudje na gostiji vedejo.

Dnevne novice.

(Romarjem v Rim), ki se oglašijo na Dunaji za popotovanje v Rim, je sicer potreben v našem listu št. 28 omenjeni stanovski list (nationale), nikakor pa ni treba, da bi bil tudi podpisan od tukajšnjega odbora, kakor je bilo rečeno.

(Katoliška družba rokodelskih pomočnikov) bo imela domačo veselico prihodnjo nedeljo zvečer ob 6. uri v svoji društveni hiši. Uljudno so vabljeni vsi prijatelji in dobrotniki tega društva; smejo se zanesti, da bodo imeli res prijeten in zabaven večer. Igrala se bode šaljiva igra: „Dva prijatelja pa ena sama suknja“, razkazoval bode v komičnem prizoru „Starinar - špecialist“ svoje zaklade; tudi za lepo petje je preskrbljeno. Zabava je brez vstopnine.

(Za namestnika) predsedniku v komisiji za pozgodovanje krasa na Kranjskem imenoval je c. kr. poljedelski minister mesto c. kr. vladnega svetnika g. Antona Globočnika sedanjega deželno-kulturnega referenta kranjske dež. vlade, c. kr. vladnega svetnika g. Josipa Dralko.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) v Ribnici priredi prihodnjo nedeljo, to je: 15. svečana zvečer bo 5. uri v prostorih gosp. Andreja Podboja svoj letni zbor, katerega spored bo: 1. Volitev načelnikstva. 2. Plača letnine. 3. Petje. 4. Tombola. 6. Nabiranje novih udov.

(Osepnice.) Dne 7. t. m. so zboleli: 6 moških, 3 ženske, 4 otroci. Umrli 1 moški, 1 otrok. Bolnih 202.

(Osepnice) začele so se tudi na Dunaji med gojenci „Terezijanišča“ širiti in so zaradi tega vsi gojenci tega ustava odšli za štirinajst dni na odpust.

(Umrli je) včeraj popoldne za osepnice g. Božidar pl. Trebuhovič, konceptni praktikant pri c. kr. okr. glavarstvu v Radovljici, kamor je bil 20. m. m. premeščen iz Ljubljane. Pokojnik je bil star 27 let, trdne narave, vrl narodnjak, zvest prijatelj, sploh blag značaj. Naj v miru počiva!

(Nove ustanove za kranjske dijake.) V Gorici je umrl g. Wiederwol ter volil 4000 gold. za ustanove revnim kranjskim dijakom.

(Društvo „Sokol“) opozarja vse one častite gospe, ki morda po kaki neljubi pomoti neso prejeli vabila za maškarado, naj blagovoljno javijo svoje ime pri kustosu čitalniškem (trafika), da se ustreže takoj njihovi želji.

(Pevsko društvo „Slavec“) priredi dne 12. t. m. v čitalnični restavraciji maškarado. Začetek ob 7. uri zvečer.

(Pokrajinska razstava), ki jo bodo Dolenještajerci letos napravili v Celji, obsegala bo razne pridelke in izdelke kmetijstva, obrta, industrije in šolstva političnih okrajev Celje, Slovenji-Gradec, Maribor, Ptuj in Brežice. Namen ji je svetu pokazati, kakošen je Mali Štajer v narodno-gospodarskem življenju. Kmetijstva skupina bo obsegala: poljske pridelke, gozdarstvo in vrtnarstvo, sadjarstvo in vinarstvo. Ob enem razstavila se bode živina iz okrajev Celje, Vranksko in Gornjigrad v smislu dotične postave gledé plemenske živine. Pitanci, prešiči, drobnica, perutnina in čebele iz katerega-koli okraja lahko dobé premijo. Konji se bodo razstavili v plemenskega okraja. Domača industrija raztezala se bo na polizdelke iz živalskih in kmetijskih izdelkov. Dalje se bodo v tej skupini razstavili razni stroji in orodje. — Obrtna skupina obsegala bo obrtniške izdelke vsake vrste, ročna dela in s strojem dovršena. Industrija razkazovala bo umetne izdelke velike tovarniške industrije, rudarstva in talivstva. — Šolstvo razložilo bode razne prispevke za notranjo šolsko napravo, učila, dela učencev iz ljudskih, srednjih in nadaljevalno-izobraževalnih šol, dalje iz otroških in šolskih vrtov.

(C. kr. vojna mornarica) išče tehnikov, ki imajo že po dva državna izpita dovršena in še niso čez 24 let stari, da vstopijo kot začasni brodogradni inženirski ali pa kot začasni artilerijski inženirski

gojenci z letno plačo 600 gld. Brodogradni gojenci služijo po dve, topničarski pa po tri leta časno, potem so inženirji s 1000 gld. plače, stanarino in drugimi dokladami.

(Za lakotje) umirajo v Zajezdi v varaždinskem komitatu na Hrvaškem.

(Če Rusi pridejo!) Te dni obsodili so v Budimpešti dosluženega vojaka Somogyi-ja zaradi tatvine na dve leti v ječo. Ko mu je predsednik prebral obsodbo, reče obsojenec hladnokrvno: „Do tedaj takó ne bomo več živeli, če Rusi pridejo!“ Ta opazka je celó resnobnim izvabila smeh.

Telegrami.

Dunaj, 9. februarija. Pri današnji volitvi je zopet voljen županom Uhl. Cesarsko namestništvo je razpustilo dijaško društvo „Teutonia“.

Berolin, 9. februarija. Pri obedu brandenburškega deželnega zbora je princ Viljem v napitnici zavrnil njemu podtaknene slavohlepne vojne misli. To bi bila hudodelna lahkomišelnost. Vendar kot vojak konča z besedami Bismarckovimi: Bojimo se le Boga, družega nobenega.

London, 9. februarija. Reuterjevo izvestje iz San Rema: Zaradi nevarnosti zadušenja sklenili so zdravniki, da se prestolonasledniku takoj preišče goltanec.

London, 8. februarija. Po poročilih iz Petrograda ne bo Rusija nikakor preklicala že sklenjenih vojaških naredeb.

Berolin, 8. februarija. Državni zbor je potrdil vojaško predlogo v tretjem branji brez debate en bloc.

Umrli so:

5. februarija. Franc Millner, komptoirist, 19 let, Gradišče št. 15. Variola.

6. februarija. Hedvik Veljavce, natakarkjeva hči, 4 mes., sv. Jakoba trg št. 10, Račitica. — Antonija Rogel, dimnikarkjeva hči, 4 mes., Tržaška cesta št. 24, božjast.

7. februarija. Urša Kolnik, zidarjeva hči, 6 let, Kurja vas št. 13, Ecelampsie. — Jožef Ravnahrib, tesar, 44 let, Tešarske ulice št. 3, Variola. — Angela Magerl, markerjeva hči, 4 mes., Opekarska cesta št. 25, katar v črevesu. — Ferdinand Köhler, sedlarjev sin, 4½ let, Pred igriščem št. 2, Variola.

8. februarija. Viljelmína Damjanović, brivčeva hči, 2 mes., Gospodske ulice št. 3, Variola. — Karol Kotar, delavec, 67 let, sv. Petra cesta št. 28, Marasmus. — Blaž Svetel, magacinčr, 77 let, Ulice na Grad št. 12, pljučni empizem.

V bolnišnici:

5. februarija. Marija Košeninna, gostija, 68 let, srčna hiba.

Tujci.

7. februarija.

Pri **Matiču**: Löwy, Konti, Fillnascher, Illok, trgovci, z Duraja. — F. Eppich, posestnik, iz Kočevja. — P. Valentimuzzi, trgovec z Laškega.

Pri **Južnem kolodvoru**: J. Feller, trgovec iz Nemčije. — Strokosch, Tomas, Handl, Ortony, Lustig, trgovci, z Dunaja. — A. Spitz, trgovec, iz Brna. — J. Hellman, trgovec, iz Gradca. — F. Maurič, trgovec, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	730.8	— 7.2	sl. svzh.	del. jasno	0.00	
8. u. pop.	729.1	— 0.6	"	"		
9. u. zveč.	758.4	— 4.2	"	oblačno		

Zjutraj jasno, čez dan deloma in jasno malo solca. Srednja temperatura —4.0°C., oziroma za 3-6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

9. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 35 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	78 „ 90 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 05 „
Papirna renta, davka prosta	92 „ 15 „
Akcije avstr.-ogerske banke	856 „ — „
Kreditne akcije	267 „ 70 „
London	127 „ — „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	10 „ 05½ „
Cesarski cekini	5 „ 99 „
Nemške marke	62 „ 30 „

Brata Eberl,

izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana, Ključarske ulice št. 3.

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilagočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

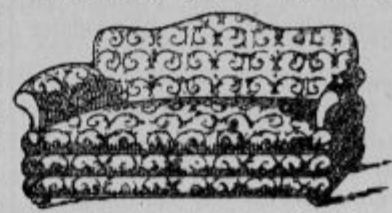
Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice št. 3.

prilagočata prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno znižano ceno, veljavno le januarija in februarija t. l.: Divane (glej podobo) po 26 in 27 gld. Stole po 8 in 9 gold. Modroce na peresih (Federmadrazten) po 10 gld. Zimnice po 22 gld. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Prošnja in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si priporočati se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za

vezanje knjig,

kot: Missale Romanum, brevirkjev, časopisov, društvenih, uradnih, molitvenih in šolskih knjig; dalje pisateljem in založnikom za elegantno vezanje in broširanje vsakovrstnih knjig. Prevzamam jih tudi v varstvo, prodajo, razpošiljatev in založništvo. Galanterijska in kartonažna dela izvršujem v baržunu in svili.

Piéli zaslužki so me prisilili, da se obrnem tem potom do p. n. občinstva.

V nadeji obilnih naročil priporočam se najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Dežman,

knjigovez v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17,

se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebščin najnovejše oblike namreč:

Monštranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognji pozlati, posrebrni in popravi.

Na blagovoljna vprašanja bode radovoljno odgovarjal.

Pošilja vsako blago dobro shranjeno in poštne prosto.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovce preko Domžal vsak dan ob ½7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašič vsak dan ob ½7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob ½5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob ½5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob ½5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 4. uri 15 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.